

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

AK 385 Kirkkoaukio ja kulttuurikeskus

Asemakaavan muutos, joka koskee 1. kaupunginosan kortteleita 20, 60, 65–67 ja 69 sekä niihin rajautuvia puisto- ja katualueita.

Suunnittelualue käsittää Kulttuurikeskuksen korttelin sekä Haukieniemenkadun, Päiviönkadun, Ilvolankadun ja Savonkadun välisen alueen.

Osallisilla on mahdollisuus antaa OAS:ta palautetta kirjallisesti tai suullisesti kaavaehdotuksen nähtävillä oloon saakka.

28.8.2023, päivitetty 17.11.2023

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnittelun kuluessa.

IIS/476/10.02.03.00/2023

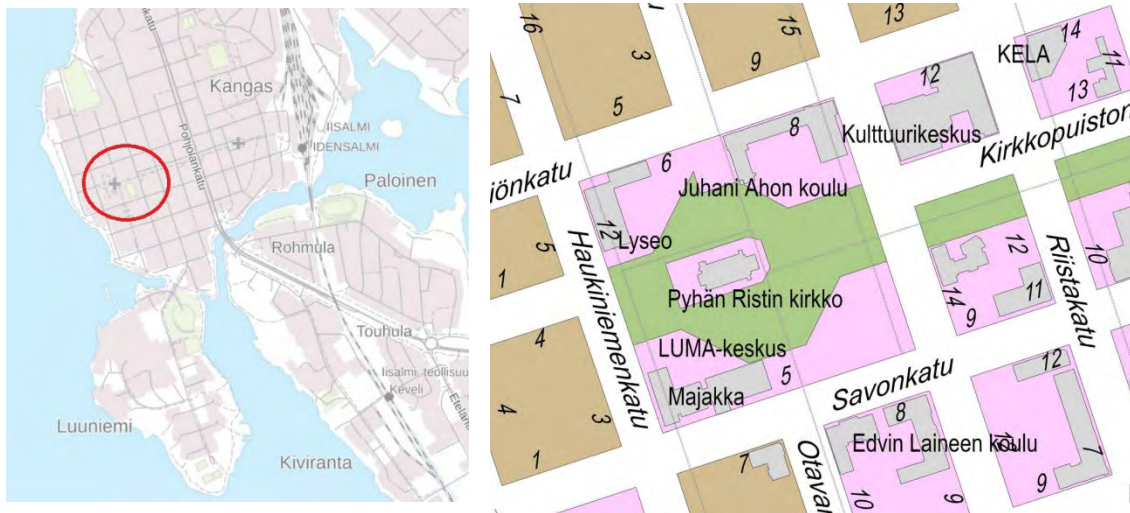
AK 385

MITÄ ON SUUNNITTEILLA

Alueen asemakaavat ovat rakennuskiellossa kaavan vanhentuneisuuden vuoksi (tekninen lautakunta 17.5.2023 § 69). Asemakaavan muutoksella uusitaan vuosilta 1985 ja 2001 olevat asemakaavat. Työssä selvitetään mm. alueen kulttuuriympäristön arvot, sillä Kirkonmäen alue on saanut statuksen valtakunnallisesti arvokas Kirkkoaukio ja puistoakselit asemakaavan tekemisen jälkeen ja kulttuurikeskuksen asemakaava taas on ajalta ennen kulttuurikeskuksen rakentamista.

SUUNNITTELUALUE

Kaava-alue sijaitsee keskustassa ruutukaava-alueella rajautuen länsisivultaan Haukiniemenkatuun, pohjoisessa Päiviönkatuun ja etelässä Savonkatuun. Kyseiset katualueet ovat ainakin osittain mukana kaavamuutosalueessa. Kaava-alueella sijaitsevat rakennukset: Kulttuurikeskus, Pyhän Ristin kirkko, Lyseo, Juhani Ahon koulu ja LUMA-keskus Majakka. Alue on pääosin Iisalmen kaupungin omistama. Pinta-alaltaan alue on noin 6 ha.

Kuva 1 Asemakaavan muutosalueen sijainti.

- Alueen omistaa Iisalmen kaupunki.
- Alueen omistaa Iisalmen kaupunki, alue on vuokrattu.
- Muu kuin Iisalmen kaupunki omistaa.

Kuva 2 Maanomistus.

Kirkkoaukio on osa **Valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön (RKY)** inventointia [Iisalmen kirkkoaukio ja puistoakselit](#).

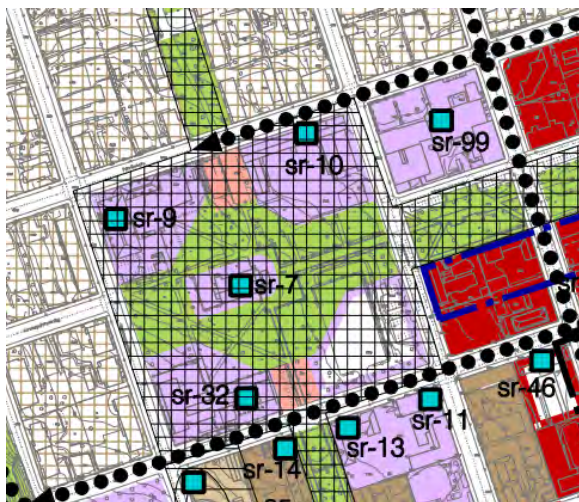
Kuva 3 Iisalmen kirkkoaukio ja puistoakselit -alueen raja.

Alueella on voimassa **Pohjois-Savon maakuntakaava 2030**. Siinä Iisalmen kirkkoaukio ja puistoakselit (MA1-v 21.002) on kulttuuriympäristön kannalta valtakunnallisesti tärkeä alue tai kohde ja Kirkkopuistonkadun ja Otavankadun ympäristö (MA1 21.102) on kulttuuriympäristön kannalta maakunnallisesti tärkeä alue tai kohde. Kulttuurikeskus sisältyy maakunnallisesti arvokkaaseen alueeseen.

Suunnittelumääräys: Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden (MA1-v, ma1-v) suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja museoviranomaisilta.

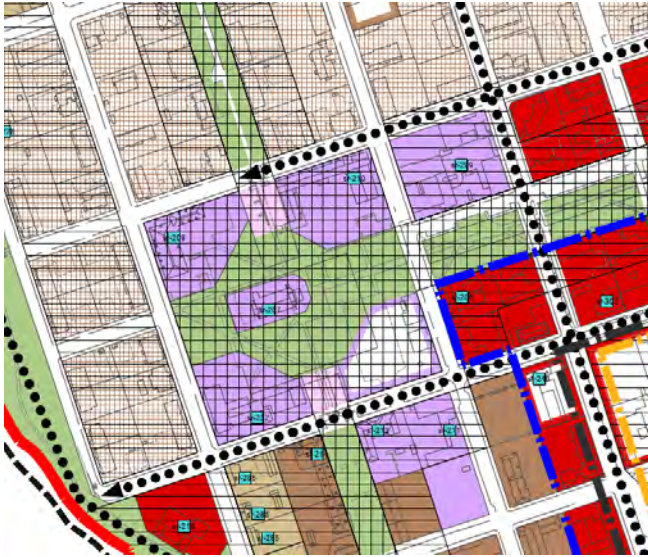
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 on valmisteilla.

Iisalmen keskustaseudun osayleiskaavassa (Iisalmen kaupunginvaltuusto hyväksynyt 26.3.2007) suunnittelualue on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueena sekä virkistysalueena. Pysäköintialueet on osoitettu kortteleiden väliin Päiviönkadun ja Savonkadun varsille. Alueen rakennukset on osoitettu merkinnällä suojeltava rakennus. Päiviönkadulle ja Savonkadulle on osoitettu merkintä kehitettävä kevyen liikenteen yhteys.

Kuva 4 Ote Iisalmen keskustaseudun osayleiskaavasta, ydinkeskusta (KV 26.3.2007 § 30)

lisalmissa on vireillä **koko kaupungin kattavan strategisen yleiskaavan** laatiminen. Kaupunginhallitus hyväksyi 20.3.2023 § 76 lisalmen yleiskaavaehdotuksen ja asetti ehdotuksen nähtäville. Yleiskaavaehdotus pidettiin nähtävillä 3.4.–2.6.2023. Yleiskaavaehdotuksessa suunnittelualue on osoitettu merkinnällä julkisten palvelujen ja hallinnon alueena sekä virkistysalueena. Alueen rakennukset on osoitettu merkinnällä suojeltava rakennus. Kirkkoaukio kuuluu valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle. Kulttuurikeskus kuuluu maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristö ja maisema-alueelle. Katualueille on osoitettu kehitettävän kevyen liikenteen yhteys merkintä, lukuun ottamatta Haukiniemenkatua, Kirkkopuistonkatua ja Ilvolankatua.

Kuva 5 Ote lisalmen strategisesta yleiskaavaehdotuksesta, keskusta (KH 20.3.2023 § 76).

Kuva 6 Ote ajantasa-asemakaavasta sekä kaavoitustilannekartasta.

Kaava-alueella kulttuurikeskuksen korttelissa on voimassa **asemakaava AK 202** (LH 29.11.1985), jossa alueelle on osoitettu yleisten rakennusten korttelialue. Kirkkoaukiolla ja katualueilla on voimassa **asemakaava AK 302** (KV 19.11.2001), jossa kortteliin 60 on osoitettu kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue. Kortteleihin 65–67 on osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueita sekä kortteliin 69 on osoitettu yleisten rakennusten korttelialue. Kirkkoaukion alueelle on osoitettu myös

autopaikkojen korttelialueita sekä puistoa. Kirkkoaukiota koskien on mm. kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyviä määräyksiä.

Alueella ei ole luonnontilaista ympäristöä, sillä puistoalueet ovat pitkälti rakennettuja ja hoidettuja ja korttelialueet rakentuneita. Kirkkoaukiolla on joitain iäkkäitä puuyksilöitä.

VAIKUTUSALUE

Alueella on kulttuuriympäristön näkökulmasta valtakunnallisia sekä maakunnallisia arvoja paikallisten arvojen lisäksi. Toiminnallisesti alueella sijaitsee mm. useita opetus- ja kulttuurirakennuksia sekä mm. kirkko. Muilta osin vaikutusalue arvioidaan OAS-vaiheessa kaava-alueen lähiympäristöä koskevaksi, sillä alue on pitkälti rakentunutta ja mm. toiminnot ja liikennöinti ovat varsin vakiintuneita nykyisen rakenteen mukaisesti.

ALOITTEET JA TEHDYT SOPIMUKSET, MUUT VIREILLÄ OLEVAT SUUNNITELMAT

Kulttuurikeskuksen peruskorjauksen ja uudistamisen hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.5.2023.

OSALLISET

Maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukaan suunnitteluun vaikuttaminen painottuu aiempaa enemmän suunnitelmien valmisteluvaiheeseen.

Osallisia kaavahankkeessa ovat alueen maanomistajat ja kaikki, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Viranomaiset:

- Pohjois-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Savon liitto
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Pohjois-Savon pelastuslaitos

Lautakunnat, neuvostot:

- tekninen lautakunta
- tekninen jaosto
- sivistys- ja hyvinvointilautakunta
- Ylä-Savon ympäristölautakunta
- nuorisoneuvosto
- ikäihmisten neuvosto
- vammaisneuvosto

Asukkaat ja maanomistajat

- kiinteistöjen omistajat (mm. Iisalmen kaupungin toimitilat), vuokranhaltijat ja tonttivarauksen tehneet

muut tarpeen mukaan

Järjestöt ja yhdistykset:

yrittäjäjärjestöt (Iiden ry, Iisalmen yrittäjät, Iisalmen Seudun yrittäjänaiset)
Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry
Ylä-Savon kulttuuriyhdistys ry
harrastusjärjestöt
muut tarpeen mukaan

Sähkö-, vesi-, puhelinyhtiöt:

Savon Voima Verkko Oy
Savon Voima Oyj / Kaukolämpö ja sähköntuotanto
Kaisanet Oy
Telia Finland Oyj
Iisalmen Vesi

KAAVOITUKSEN KUSTANNUKSET

Alueella ei ole yksityistä maanomistusta. Kaavan laatimisen tarve on lähtöisin Iisalmen kaupungilta.

TAVOITEAIKATAULU

Kaavan vireilletulo	09/2023
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	09/2023
Kaavaluonnos	10–12/2023
Kaavaehdotus	alkuvuosi/2024
Kaava hyväksytty ja lainvoimainen	2024

KAAVAPROSESSIN ETENEMISESTÄ TIEDOTTAMINEN

Kaavaprosessin etenemisestä tiedotetaan mahdollisuuksien mukaan kirjeitse osallisille (OAS-, luonnos- ja ehdotustilaisuudet.)

Suunnittelua koskevista yleisötilaisuuksista sekä OAS-, luonnos- ja ehdotusvaiheiden nähtävilläoloajoista kuulutetaan kaupungin verkkosivuilla www.iisalmi.fi sekä Iisalmen Sanomissa.

Asemakaava-aineisto on yleisön nähtävillä OAS-, luonnos- ja ehdotusvaiheen nähtävilläoloaikoina kaupungin verkkosivuilla www.iisalmi.fi sekä Iisalmen kaupungintalolla, Pohjolankatu 14 (1. krs).

SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavaa varten selvitetään alueen rakentumisen historiaa ja kulttuurikeskuksen osalta kohteen rakennushistoriaa. Lähteinä käytetään mm. vuonna 1980 ratkaistun suunnittelukilpailun sisältöä sekä rakennukseen valmistumisen jälkeen tehtyjä muutoslupa-asiakirjoja (Iisalmen kaupunki).

Muita erillisiä selvityksiä ei ole suunniteltu tehtäväksi kaavahankkeen aikana.

Kirkkoaukion osalta hyödynnetään Iisalmen kulttuuriympäristö, keskustaseutu -raporttia (2014, Iisalmen kaupunki). Alueen rakennuksista (Lyseo, Kulttuurikeskus, LUMA-keskus, Pyhän Ristin kirkko ja Juhani Ahon yläaste) on inventointikortit.

Kirkonmäki on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY). Museoviraston rakennetusta kulttuuriympäristöstä laatima inventointi RKY on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi. Inventoinnin kohteet tulee huomioida alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtana. Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen rakenne, kylä- ja kaupunkikuva pyritään turvaamaan sekä säilyttämään alueilla jo olevia rakennuksia ja ympäristöjä. Lisäksi tavoitteena on mahdollisen täydennysrakentamisen ja muiden muutosten sopeuttaminen kulttuuriympäristön ominaisuuteen ja erityispiirteisiin. Säilyttämisen ja muutosten laajuus ja sisältö ratkaistaan kaavoituksella.

Arvioitava tekijä	Sisältö
Ihmisten elinolot ja ympäristö	Alueen olot Ympäristöominaisuudet
Maa- ja kallioperä, vesi, ilma ja ilmasto	Ilmastonmuutoksen huomioiminen Maisemarakenne
Luonnonolot	Eläimistö ja kasvisto
Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne	Energiatehokas yhdyskuntarakenne Palvelujen sijoittuminen yhdyskuntarakenteessa Kevyt liikenne, joukkoliikenne, muu liikenne
Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö	Esteettiset vaikutukset kaupunki ja maaseutuympäristössä Näkymätön ja näkyvä kulttuuriperintö Rakennettu ympäristö
Sosiaaliset vaikutukset	Vaikutukset vuorovaikutukseen ja yhdyskunnan toimivuuteen
Yhdyskuntatalous	Elinkeinot ja yrittäminen Julkiset investoinnit ja ylläpito
Iisalmen kaupunkistrategia: Visio 2030 – Suomen houkuttelevin seutukaupunki	Inspiroiva Iisalmi – Hyvinvoinnin ja osaamisen aktiivinen kehittäjä Ihana Iisalmi – Toimivan ja turvallisen kaupunkiympäristön rakentaja Ihmeiden Iisalmi – Vetovoimainen ja monipuolinen seutukeskus

Vaikutusten arvioinnit ovat nähtävillä kaavan kanssa, jolloin niihin voi ottaa kantaa.

YHTEYSTIEDOT

Postiosoite: Iisalmen kaupunki, kaavoitus, Pohjolankatu 14, 74100 IISALMI

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Hannele Kelavuori, asemakaava-arkkitehti puh. 040 830 2783

Jyrki Könttä, kaupungininsinööri puh. 040 588 9022

Heli Kärki, kaavavalmistelijä puh. 040 355 1886

KAAVAPROSESSI JA OSALLISTUMINEN

KAAVAPROSESSIN ALOITUS

<p>Kaavaprosessi alkaa kaavoitustarpeen määrittelyllä. Se voi olla yksityisen tahon aloite tai kaavoitusohjelman mukainen tarve (kaavoituskatsaus).</p> <p>lisalmen kaupunki päättää asemakaavan laatimisesta.</p> <p>Kaavoitustyötä varten laaditaan tarvittavia selvityksiä ja tutustutaan kaava-alueeseen. Kerätyn tiedon ja asetettujen tavoitteiden pohjalta ryhdytään laatimaan alustavia kaavaluonnoksia.</p>	<p>Kaupunkilaisille tieto kaavaprosessin aloittamisesta tulee vireilletuloilmoituksen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) kautta. Kaavahankkeesta järjestetään yleensä aloitustilaisuus (OAS-tilaisuus) osallisille.</p>
--	--

KAVALUONNOSVAIHE

<p>Asemakaavasta voidaan tapauskohtaisesti laatia useitakin luonnosvaihtoehtoja.</p> <p>Asemakaavaluonnos/luonnokset esitellään teknisessä lautakunnassa. Tämän jälkeen kaavaluonnos/luonnokset asetetaan nähtäville 2–3 viikon ajaksi. Lausuntopyynnöt viranomais- ja yhteistyötahoilta sekä lautakunnilta.</p>	<p>Kaavasta pidetään osallisille esittelytilaisuus, jossa mielipiteet kirjataan ylös. Mielipiteen/kannanoton voi toimittaa lissalmen kaupungin kirjaamoon.</p>
--	--

KAVAEHDOTUSVAIHE

<p>Kaavaluonnosta muokataan ja tarkennetaan saadun palautteen ja tiedon pohjalta kaavaehdotukseksi. Kaavaehdotusta käsitellään teknisessä lautakunnassa ja tarvittaessa kaupunginhallituksessa.</p> <p>Kaavaehdotus asetetaan virallisesti nähtäville 30 vrk:n ajaksi. Kaavaehdotuksesta neuvotellaan tarvittaessa viranomaisten kanssa ja pyydetään lausunnot lautakunnilta ja yhteistyö- ja viranomaistahoilta.</p>	<p>Tapauskohtaisesti kaavaehdotusta esitellään yleisötilaisuudessa/ tiedotetaan osallisille ehdotuksen nähtävilläolosta.</p> <p>Ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana muistutukset tulee toimittaa kirjallisina määräaikaan mennessä osoitteeseen lissalmen kaupunki, kirjaamo, Pohjolankatu 14, PL 10 74101 lissalmi tai sähköpostilla kirjaamo(at)iissalmi.fi.</p>
---	---

PÄÄTÖSKÄSITTELY

<p>Nähtävilläolon jälkeen kaavaehdotus viedään kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Tämän jälkeen kaava menee kaupunginvaltuustoon, joka hyväksyy kaavan.</p>	<p>Muistutuksen tehneille toimitetaan kaupunginvaltuuston pöytäkirjaote ja kaupungin perusteltu kannanotto kirjallisesti.</p>
---	---

Valitusoikeus

<p>Asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 vrk.</p>
--